

Landstingsstyrelsen

Remissvar - Remisspromemoria om förslag till ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)

Landstinget i Jönköpings län har getts möjlighet att yttra sig över ovan rubricerade remiss från Socialdepartementet.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avge föreliggande yttrande till Socialdepartementet.

LANDSTINGETS I JÖNKÖPINGS LÄN

Håkan Jansson
Landstingsstyrelsens ordförande

Socialdepartementet
Enheten för folkhälsa och sjukvård
103 33 Stockholm

Remissvar - Remisspromemoria om förslag till ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)

Landstinget i Jönköpings län har getts möjlighet att yttra sig över ovan rubricerade remiss från Socialdepartementet.

Landstinget anser att införande av vårdvalssystem i primärvården väsentligt har ökat invånarnas möjlighet att välja vårdcentral och på så sätt få inflytande över sin hälso- och sjukvård.

Landstinget i Jönköpings län anser därför att den föreslagna ändringen inte ska genomföras.

I samband med vårt svar vill vi också påtala att den korta remisstiden allvarligt försvårar möjligheten till politisk behandling av remissen.

LANDSSTINGSSTYRELSEN

Håkan Jansson
Landstingsstyrelsens ordförande

Socialdepartementet

Inbjudan till remissmöte angående förslag till ändringar i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)

Den 6 oktober 2014 träffade regeringen och Vänsterpartiet en överenskommelse om en välfärd utan vinstintresse. Enligt överenskommelsen ska det inte längre vara obligatoriskt för landstingen att ha vårdvalssystem i primärvården. Förslaget avses träda i kraft den 1 januari 2015.

I den bifogade remisspromemorian presenteras därför ett förslag till ändringar i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), förkortad HSL, som innebär att landstingen inte längre ska vara skyldiga att ha vårdvalssystem inom primärvården.

Socialdepartementet vill få del av era synpunkter på förslaget till ändringar i HSL och bjuder därför in till **ett remissmöte torsdagen den 30 oktober kl. 13-15, Fredsgatan 8 i Stockholm**. Av utrymmesskäl är deltagandet begränsat till maximalt två personer per remissinstans.

Anmälan om deltagande görs senast den 23 oktober till Sara S Johansson, e-post: sara.s.johansson@regeringskansliet.se eller telefon: 08-405 14 63.

Med vänliga hälsningar,

Olivia Wigzell
Departementsråd

Bilaga

Remisspromemoria om förslag till ändringar i hälso- och sjukvårdslagen
(1982:763)

Sändlista

Socialstyrelsen
Myndigheten för vårdanalys
Konkurrensverket
Handikappförbundens samarbetsorgan (HSO)
Sveriges läkarförbund
Vårdförbundet
Svenska Kommunalarbetareförbundet
Sveriges Kommuner och Landsting
Riksförbundet för idéburen vård och omsorg (Famna)
Almega
Företagarna
Gotlands kommun
Blekinge läns landsting
Dalarnas läns landsting
Gävleborgs läns landsting
Hallands läns landsting
Jämtlands läns landsting
Jönköpings läns landsting
Kalmar läns landsting
Kronobergs läns landsting
Norrbottens läns landsting
Skåne läns landsting
Stockholms läns landsting
Södermanlands läns landsting
Uppsala läns landsting
Värmlands läns landsting
Västerbotten läns landsting
Västernorrlands läns landsting
Västmanlands läns landsting
Västra Götalands läns landsting
Örebro läns landsting
Östergötlands läns landsting

Socialdepartementet

Remiss – förslag till ändringar i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)

Remissinstanser:

1. Socialstyrelsen
2. Myndigheten för vårdanalys
3. Konkurrensverket
4. Handikappförbundens samarbetsorgan (HSO)
5. Sveriges läkarförbund
6. Svenska Kommunalarbetsareförbundet
7. Sveriges Kommuner och Landsting
8. Riksförbundet för idéburen vård och omsorg (Famna)
9. Almega
10. Företagarna
11. Gotlands kommun
12. Blekinge läns landsting
13. Dalarnas läns landsting
14. Gävleborgs läns landsting
15. Hallands läns landsting
16. Jämtlands läns landsting
17. Jönköpings läns landsting
18. Kalmar läns landsting
19. Kronobergs läns landsting
20. Norrbottens läns landsting
21. Skåne läns landsting
22. Stockholms läns landsting
23. Södermanlands läns landsting
24. Uppsala läns landsting
25. Värmlands läns landsting
26. Västerbotten läns landsting
27. Västernorrlands läns landsting
28. Västmanlands läns landsting

- 29. Västra Götalands läns landsting
- 30. Örebro läns landsting
- 31. Östergötlands läns landsting

Remissvaren ska ha inkommit till Socialdepartementet senast torsdagen den 30 oktober 2014. Ett remissmöte kommer att hållas den 30 oktober 2014, se separat inbjudan. Remissvaren kan därför lämnas antingen skriftligen eller muntligen. Om det sker skriftligen bör de skickas till s.registrator@regeringskansliet.se samt s.fs@regeringskansliet.se.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Frågor under remisstiden besvaras av Sara S Johansson, telefon 08-405 14 63 eller sara.s.johansson@regeringskansliet.se

Olivia Wigzell
Departementsråd

Socialdepartementet

**Remisspromemoria om förslag till ändring i hälso- och sjukvårdslagen
(1982:763)**

Författningsförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2014:822) om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)

Härigenom föreskrivs att 5 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) i stället för lydelsen enligt lagen (2014:822) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2014:822

Föreslagen lydelse

5 §¹

För hälso- och sjukvård som kräver intagning i vårdinrättning ska det finnas sjukhus. Vård som ges under intagning benämns slutna vård. Annan hälso- och sjukvård benämns öppen vård. Primärvården ska som en del av den öppna vården utan avgränsning vad gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper svara för behovet av sådan grundläggande medicinsk behandling, omvårdnad, förebyggande arbete och rehabilitering som inte kräver sjukhusens medicinska och tekniska resurser eller annan särskild kompetens.

Landstinget ska organisera primärvården så att alla som omfattas av landstingets ansvar för hälso- och sjukvård *kan välja utförare av hälso- och sjukvårdstjänster samt få tillgång till och välja en fast läkarkontakt (vårdvalssystem)*. Landstinget får inte begränsa den enskildes val till ett visst geografiskt område inom landstinget.

Landstinget *ska utforma vård-*

Landstinget ska organisera primärvården så att alla som omfattas av landstingets ansvar för hälso- och sjukvård *får tillgång till och kan välja en fast läkarkontakt*. Landstinget får inte begränsa den enskildes val till ett visst geografiskt område inom landstinget.

Landstinget *får besluta att införa*

¹ Ändringen innebär bl.a. att tredje–femte styckena tas bort.

valssystemet så att alla utförare behandlas lika, om det inte finns skäl för något annat.

Ersättningen från landstinget till utförare inom ett vårdvalssystem ska följa den enskildes val av utförare.

När landstinget beslutat att införa ett vårdvalssystem ska lagen (2008:962) om valfrihetssystem tillämpas.

vårdvalssystem enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem. Inom vårdvalssystemet ska alla utförare behandlas lika, om det inte finns skäl för något annat. Ersättningen från landstinget till utförare inom vårdvalssystemet ska följa den enskildes val av utförare.

Nuvarande reglering

I 5 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) finns det sedan 2010 bestämmelser om att landstinget ska organisera primärvården så att alla som är bosatta inom landstinget kan välja utförare av hälso- och sjukvårdstjänster samt få tillgång till och välja en fast läkarkontakt (vårdvalssystem). Den 1 januari 2015 utvidgas skyldigheten till att gälla alla som omfattas av landstingets ansvar för hälso- och sjukvård (SFS 2014:822). Landstinget ska utforma vårdvalssystemet så att alla utförare behandlas lika, om det inte finns skäl för något annat. Ersättningen från landstinget till utförare inom ett vårdvalssystem ska följa den enskildes val av utförare. När landstinget beslutat att införa ett vårdvalssystem ska lagen (2008:962) om valfrihetssystem, förkortad LOV, tillämpas.

Förslag

Promemorians förslag: Landstingen ska inte längre vara skyldiga att ha vårdvalssystem inom primärvården. Landstingen får besluta att införa vårdvalssystem enligt LOV. Inom vårdvalssystemet ska alla utförare behandlas lika, om det inte finns skäl för något annat. Ersättningen från landstinget till utförare inom vårdvalssystemet ska följa den enskildes val av utförare.

Skälen för promemorians förslag: Enligt regeringens och Vänsterpartiets överenskommelse om vinster i välfärden ska inte landstingen längre vara skyldiga att ha vårdvalssystem i primärvården. Obligatoriska vårdvalssystem inskränker det kommunala självstyret samtidigt som det inneburit en systematisk snedfördelning av skattemedel där olönsamma områden har prioriterats på bekostnad av andra. En sådan fråga bör istället ha sin utgångspunkt i lokala, demokratiska beslut och på så sätt stärka medborgarnas och de folkvalda församlingarnas ställning. Bestämmelsen i 5 § hälso- och sjukvårdslagen om det obligatoriska vårdvalet inom primärvården bör därför upphävas.

Förslaget hindrar inte att landstingen fortsättningsvis väljer att ha kvar sina vårdvalssystem. En bestämmelse om att landstingen får införa vårdvalssystem enligt LOV bör därför införas. Liksom i dag bör gälla att alla utförare inom vårdvalssystemet ska behandlas lika, om det inte finns skäl för något annat. Ersättningen från landstinget till utförare inom vårdvalssystemet ska följa den enskildes val av utförare.

Landstingen har också möjlighet att begränsa eller upphäva möjligheten till vårdval inom primärvården.

Syftet med lagändringarna är att främja landstingens möjligheter att styra över vårdutbudet i det egna landstinget och därmed främja en ändamålsenligare resursanvändning. Landstingen får på så sätt ännu större frihet att utforma primärvården utifrån regionala och lokala förhållanden och behov.

Den 1 januari 2015 träder den nya patientlagen (2014:821) i kraft. Enligt 9 kap. 1 § ska en patient som omfattas av ett landstings ansvar för hälso- och sjukvård inom eller utom detta landsting få möjlighet att välja utförare av offentligt finansierad öppen vård. Valmöjligheterna gäller såväl offentliga aktörer som privata utförare som har avtal med landstinget (prop. 2013/14:106 s. 86). Denna bestämmelse påverkas inte av de föreslagna lagändringarna.

Det är angeläget att lagändringarna träder i kraft så snart som möjligt. Förslaget är därför att de ska träda i kraft den 1 januari 2015. Det förtjänar att påpekas att lagändringarna inte i sig påverkar de avtal som landstingen ingått med olika utförare inom ramen för vårdvalssystem. Någon övergångsbestämmelse har inte bedömts nödvändig.

Konsekvenser

Bedömning: Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser för det offentliga. Förslaget främjar den kommunala självstyrelsen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser för det offentliga.

Konsekvenser för det kommunala självstyret

Förslaget främjar den kommunala självstyrelsen eftersom vårdvalssystem inom primärvården blir frivilliga i stället för obligatoriska för landstingen.

Författningskommentarer

Förslaget till ändring i hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)

5 §

Genom ändringarna i *andra stycket* är det inte längre en skyldighet för landstingen att ha vårdvalssystem i primärvården. Fortsättningsvis är det i stället, som före 2010, frivilligt för landstingen att organisera primärvården genom vårdvalssystem.

Av *tredje* stycket framgår att landstinget får besluta att införa vårdvalssystem enligt LOV. Inom vårdvalssystemet ska alla utförare, liksom i dag, behandlas lika om det inte finns skäl för något annat. Vidare ska ersättningen från landstinget till utförarna följa den enskildes val av utförare inom vårdvalssystemet. Lagändringen träder i kraft den 1 januari 2015 (jfr SFS 2014:822).